

The American Way

Talentontwikkeling op zijn Amerikaans

Na collegesport ook high school-sport in de greep van het geld

Enige tijd geleden stond in deze rubriek de Amerikaanse universiteitssport centraal. Collegesport is big business. Met televisiecontracten van honderden miljoenen en teambegrotingen van tientallen miljoenen dollars doen de collegecompetities nauwelijks onder voor de grote professionele leagues. Inmiddels lijkt de commercialisering ook de high school-sport in haar greep te krijgen. Illustratief voor deze ontwikkeling zijn twee nieuwe initiatieven: het nationale High School Basketball Championship en het basketbalteam van Findlay Prep, die de afgelopen maanden onderwerp zijn geworden van een boeiende discussie over het raakvlak tussen onderwijs en sportbusiness.

High school basketball championship

Al decennialang kent Amerika het fenomeen *March Madness*, de finaleronde van het collegebasketbal (zie *Sport & Strategie* mei 2009). Met name de grote televisieaansluitingen verdienen miljoenen dollars aan deze jaarlijkse hype. Sportzender ESPN, die de uitzendrechten van de eindronde bezit, tracht het commerciële succes van het collegebasketbal nu te kopiëren naar het high schoolbasketbal (15-18 jaar). Samen met een sportmarketingbureau heeft de zender een eigen eindtoernooi ontwikkeld en georganiseerd. Van 3 tot en met 5 april 2009 vond de eerste editie van de ESPN RISE National High School Invitational plaats, een eindronde waarin acht sterke high school-teams streden om de nationale titel. Dat gebeurde overigens zonder medewerking van de National Federation of High School Associations (NHFS) omdat deze organisatie vanuit het onderwijsbelang geen staatsoverschrijdende wedstrijden toestaat. Mede daarom was er tot nu toe nog nooit een officieel nationaal high schoolkampioenschap gehouden.

Er zit een merkwaardig luchtje aan Findlay Prep

ESPN besloot deze impasse te doorbreken en buiten de NHFS om een aantal sterke teams uit te nodigen voor een nationale eindronde. Het initiatief vormde een schril contrast met het reguliere high schoolbasketbal. Hoewel in essentie een eenvoudig schooltoernooi, werd het evenement georganiseerd als een commercieel spektakel met grote sponsors en overvloedige mediabelangstelling. Uiteraard deed ESPN live verslag van de meest aansprekende wedstrijden. Het evenement werd gewonnen door het team van Findlay Prep dat in de finale het team van Oak Hill Academy versloeg. Het team van coach Michael Peck mag zich een jaar lang het beste high school-team van Amerika noemen. De zege

heeft de maatschappelijke discussie over het schoolteam uit Las Vegas verder aangewakkerd. Er zit namelijk een merkwaardig luchtje aan Findlay Prep.

Findlay Prep

Het Findlay Prep basketbalteam is geen doorsnee high school-team. Sterker nog, het is maar de vraag of Findlay Prep wel een high school is. In feite is het een professioneel gerund basketbalprogramma zonder eigen schoolgebouwen of docenten. De spelers van het team focussen zich vooral op basketbal, trainen zich dagelijks een slag in de rondte en volgen daarnaast onderwijs aan de nabijgelegen private Henderson International School. Findlay Prep is dus een high school die haar onderwijstaken heeft uitbesteed. Het programma richt zich vooral op het opleiden van topbasketballers en het behalen van titels. Het nieuwe initiatief (Findlay Prep bestaat drie jaar) is een idee van Cliff Findlay, een succesvolle zakenman die in Las Vegas een fortuin verdiende met zijn auto-dealerschap. Sportfanaat Findlay speelde ooit basketbal in het team van de University of Las Vegas (UNLV) en is momenteel één van de grote *boosters* (sponsors) van het UNLV-basketbalprogramma.

Hoewel de link in alle toonaarden wordt ontken (want verboden), lijkt het er sterk op dat Findlay met zijn initiatief jonge basketbaltalenten wil klaarstomen voor een mogelijke overstap naar zijn geliefde universiteit.

Naast initiator is Findlay ook de grote gedschieter van het high school-team. Hij heeft uit eigen zak 425.000 dollar betaald voor de riantte woning waarin de acht spelers van het team zijn ondergebracht. In het huis – in een buitenwijk van Las Vegas – wonen ook assistent-coach Todd Simon en zijn vrouw, die zich ontfermen over de spelers. Findlay neemt samen met enkele andere investeerders ook de kosten van levensonderhoud van de spelers voor zijn rekening, evenals hun reiskosten. De Findlay Prep Pilots speelden het afgelopen seizoen in acht staten en reisden voor hun wedstrijden meer dan 30.000 mijl. Bovendien wordt ook het jaarlijkse collegegeld van Henderson International (ca. 16.000 dollar per speler) betaald.

De Findlay Prep-website prijst het programma aan als de hemel op aarde voor jonge basketbaltalenten. Zij krijgen voorgespiegeld dat spelers van Findlay Prep "...will live in a 'near-million dollar home' with two big screen TV's, all new fur-

Het team van ex-NBA-speler Jerome Williams werd recentelijk verslagen door Findlay Prep.

Met teambegrotingen van tientallen miljoenen dollars doen de collegecompetities nauwelijks onder voor de grote professionele leagues.

niture, extra long beds, wireless internet, full cable TV and two refrigerators, always kept full." Bovendien kan elke speler een laptop en een kast vol Nike-spullen tegemoet zien (Findlay Prep is de enige high school in Amerika met een Nike-sponsorship). En het team eet minstens één keer per week (kosteloos) in één van de grote resorts op de Las Vegas Strip.

De commerciële motieven van sponsors en media worden in de traditionele high schoolwereld ervaren als vloeken in de kerk

Sterrenteam

Met deze gekozen constructie heeft Findlay Prep zichzelf buiten het reguliere schoolsysteem geplaatst. Dat betekent dat het team zich ook niet hoeft te houden aan de regels en voorschriften waaraan reguliere high school-teams en sporters zich moeten conformeren. Zo zijn high school-sporters verplicht wekelijks een minimum aantal lessen te volgen en moeten hun schoolresultaten boven een bepaald niveau liggen. Ook wedstrijden, trainingen en reisafstanden zijn omwille van het onderwijsbelang aan maxima gebonden en er zijn strenge richtlijnen voor het rekruteren van spelers. Findlay Prep trekt zich van al deze regels niets aan.

Cliff Findlay benadrukt dat er scherp wordt toegezien op de onderwijsprestaties van de spelers. Tegelijk laat hij geen onduidelijkheid bestaan over de prioriteit van het programma: het binnenhalen van de grootste basketbaltalenten. Ter wereld welteverstaan. In de drie jaar van haar bestaan heeft Findlay Prep naast nationale toppers maar liefst achttien internationale toptalenten aangetrokken, waaronder spelers uit Canada, Mexico, Nigeria, Puerto Rico, Zweden en Turkije. Voor jeugdige talenten biedt Findlay Prep een podium om zich in de kijker te spelen van topcolleges of zelfs NBA-teams. De status van Findlay Prep en het zelfgekozen wedstrijdprogramma met vrijwel alleen sterke tegenstanders, staat garant voor ruime belangstelling vanuit de media, sponsors, colleges en professionele basketbalclubs.

Coach Michael Peck – eerder werkzaam in de coaching staff van UNLV – hanteert een ambitieus trainings- en wedstrijdregime dat niet onderdoet voor dat van topcollegeteams. Sportief succes liet dan ook niet lang op zich wachten. Twee jaar geleden won het team op één na al haar wedstrijden. Afgelopen seizoen bleef

het team alle 33 wedstrijden ongeslagen. Met een score van 65-1 over de laatste twee jaar was Findlay Prep in april van dit jaar de absolute favoriet voor het eerste invitatie-toernooi van ESPN. Zij maakte de verwachtingen meer dan waar en won ongeslagen de eerste (onofficiële) nationale titel. Recent baarde Findlay Prep opzien met een 89-80 overwinning op een team bestaande uit ex-NBA-speler Jerome Williams en enkele van zijn basketbalvrienden. Het is dan ook geen verrassing dat het sterrenteam uit Las Vegas ook het komend seizoen weer wordt gezien als de torenhoge favoriet.

Vooropleiding tot topbasketballer

De introductie van het ESPN championship en de opkomst van Findlay Prep ("from unknown to undefeated") hebben geleid tot stevige discussies. Velen in de wereld van de high school-sport ageren tegen de commerciële beweegredenen die aan beide initiatieven ten grondslag liggen. Op high school-niveau wordt sport immers geacht ondergeschikt te zijn aan educatieve doelstellingen. Bovendien wijzen high school-coaches op het risico topspelers te verliezen aan 'zelfstandige' high school-programma's die zich buiten het traditionele high school-systeem plaatsen en bovendien profiteren van de commerciële initiatieven van de ESPN en Nike. Zij beschouwen Findlay Prep als een (semi)professionele basketbalorganisatie, vermomd als high school.

De drijvende krachten achter Findlay Prep zijn zich van geen kwaad bewust. "We stress discipline in the house, in the classroom and on the court. Just like other schools we bring in very high-level players while helping them acquire a quality education." Beide partijen hebben de waarheid aan hun zijde. De commerciële motieven van sponsors en media worden in de traditionele high schoolwereld ervaren als vloeken in de kerk. Toch ligt het voor de hand dat ESPN haar championship doorzet en dat het voorbeeld van Findlay Prep door anderen zal worden gevolgd. Colleges en sponsors zullen dergelijke vooropleidingen tot topbasketballer met veel belangstelling volgen. Het is hen niet toegestaan formele banden met high schools te onderhouden, maar men zal ongetwijfeld op zoek gaan naar lucratieve mazen in het traditionele net. Ook high school-basketbal lijkt zo big business te worden. ●

Pieter Verhoogt is directeur van sporteconomisch adviesbureau Sport2B (www.sport2b.nl). Hij is tevens gastdocent sporteconomie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.